

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 20 listopada 2018 r.

Poz. 5000

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.431.2018 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 15 listopada 2018 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.), **stwierdzam nieważność załącznika do uchwały nr XL/251/18 Rady Gminy w Pozezdrzu z dnia 18 października 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania w części dotyczącej § 2.**

Uzasadnienie

Rada Gminy w Pozezdrzu, powołując się art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508) z późn. zm.), określiła **warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.**

Zdaniem organu nadzoru, przedmiotowa uchwała, w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, została podjęta z rażącym naruszeniem prawa.

W myśl art. 50 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Stosownie do art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, organ stanowiący gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

W ramach wytyczonego przez ustawodawcę w ww. przepisie upoważnienia, mieści się kompetencja do wskazania przesłanek, których spełnienie zapewni korzystanie z usług opiekuńczych, przesłanek kształtujących cenę za usługę, przesłanek warunkujących częściowe lub całkowite zwolnienie od opłat za usługi oraz ustalenie porządku pobierania opłat za usługę opiekuńczą (podobnie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 3 lutego 2015 r., sygn. akt IV SA/Po 554/14).

Działając na podstawie cytowanych przepisów Rada Gminy w Pozezdrzu postanowiła w § 2 ust. 1 załącznika do uchwały, że podstawę do przyznania usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych stanowią: wniosek osoby zainteresowanej lub jej opiekuna, zaświadczenie lekarza rodzinnego oraz wywiad środowiskowy, sporządzony zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

W ocenie organu nadzoru, rada nie jest umocowana do objęcia zakresem przedmiotowej uchwały cytowanych postanowień, gdyż takie uregulowanie nie mieści się w zakresie upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.

Ponadto kwestie zawarte w § 2 ust. 1 uchwały, stanowią niezgodne z prawem powtórzenie i modyfikację zapisów ustawy o pomocy społecznej, a mianowicie art. 102 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 102, świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego (ust. 1). Pomoc społeczna może być udzielana z urzędu (ust. 2).

Rada Gminy nie może regulować ani modyfikować w uchwale tego, co jest już uregulowane w akcie wyższego rzędu, tak jak ma to miejsce w ww. kwestionowanym przepisie. Uchwalając przepisy prawa miejscowego, rada gminy winna przestrzegać zasady przyzwoitej legislacji, a także przepisów Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r., poz. 283), stanowiących, w myśl art. 87 ust. 1 Konstytucji RP, źródło powszechnie obowiązującego prawa. Organ stanowiący gminy, uchwalając akt prawa miejscowego, zobowiązany jest do uwzględniania przepisy § 118 i § 137 w zw. z § 143 załącznika do powołanego rozporządzenia. Stosownie do powołanych regulacji, w akcie wykonawczym nie powtarza się tego, co zostało wcześniej przez prawodawcę unormowane w przepisie powszechnie obowiązującym. Nie zamieszcza się także przepisów prawnych niezgodnych ze wskazanymi aktami normatywnymi, a więc przepisów modyfikujących ich treści. Naruszenie tego zakazu i wprowadzenie do uchwały przepisów ustawowych, powoduje rażące naruszenie prawa i skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności tych przepisów. Sprzeczne z prawem jest dokonywanie zmian w przepisach ustawowych i regulowanie niektórych kwestii, w sposób odmienny niż w ustawie. Oznacza to, że powszechnie obowiązujący porządek prawny narusza w stopniu istotnym nie tylko regulowanie przez radę gminy raz jeszcze tego, co zostało już uregulowane w źródle prawa powszechnie obowiązującego, lecz również modyfikowanie przepisu ustawowego przez akt wykonawczy niższego rzędu (wyrok WSA w Olsztynie z dnia 7 listopada 2017 r., sygn. akt II SA/Ol 722/17).

Wadliwym, jest także przepis § 2 ust. 2 załącznika do uchwały, który stanowi, że zakres i wymiar usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz zakres i miesiące ich świadczenia ustala się w oparciu o: ocenę sytuacji życiowej, w tym potrzeb wnioskodawcy (pkt 1), ocenę możliwości zapewnienia pomocy i opieki przez rodzinę (pkt 2), dokumentację potwierdzającą sytuację zdrowotną wnioskodawcy, w tym opinię lekarza (wydana w formie zaświadczenia o zalecanej pielęgnacji lub wskazań do specjalistycznych usług opiekuńczych) (pkt 3).

Z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, w żadnym razie, nie można także wywieść upoważnienia do ustalenia zakresu usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych bądź też wskazania przesłanek, od których ww. zakres jest uzależniony, gdyż tę kwestię reguluje ustawa o pomocy społecznej w przepisach art. 50 ust. 3 i 4 (podobnie Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 9 października 2013 r., sygn. akt IV SA/Wr 302/13). Art. 50 ust. 3 przedmiotowej ustawy, stanowi bowiem, że usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W ust. 4 art. 50 ustawodawca przewidział zaś, że specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Na koniec wskazać trzeba, że Rada Gminy w Pozezdrzu określając **warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, wbrew treści cytowanego art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, pominęła zagadnienia dotyczące trybu pobierania opłat wskazanych w tym przepisie.**

Częściowa realizacja kompetencji prawotwórczej, w tym zakresie, nie stoi na przeszkodzie uzupełnieniu brakującej części regulacji prawnej w późniejszym terminie, a tego rodzaju „niezupełność” aktu prawa miejscowego, jakkolwiek stanowi naruszenie prawa, to jest to jedynie naruszenie „nieistotne” i nieprowadzące do pozbawienia tego aktu mocy obowiązującej.

W związku z tym, rozstrzygnięto, jak w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Sławomir Sadowski
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski